

Юрист Роздільнянського МЦ допоміг жінці- жертві домашнього насильства

Як часто ми чуємо сумну статистику щодо домашнього насильства і думаємо: «От зі мною точно такого не станеться! Адже жертвами завжди стають неосвічені жінки з глухих сіл, що не можуть за себе постояти!» А між іншим, як свідчать дослідження, приблизно кожна третя жінка на планеті в тій чи іншій формі переживали насильство в сім'ї. Україна в цьому сумному показнику не є виключенням. При чому у статусі жертв опиняються і жінки середнього віку з вищою освітою, і ті, що займають керівні посади, і жительки мегаполісів.

Під час карантину рівень домашнього насильства, на жаль, зріс. І пов'язано це, мабуть не лише з ростом захворюваності.

Пані Валентину (ім'я змінено з етичних міркувань) складно назвати «молоденькою та дурненькою», адже на момент реєстрації шлюбу їй виповнилося майже 30 років, вона мала вищу освіту та хорошу роботу. Спочатку подружнє життя складалося якнайкраще, народилася дитина. Щоправда Валентині не подобалася, що чоловік зовсім не проти прихилити чарчину, але вона заспокоювала себе тим, що таке відбувається не дуже часто, і взагалі всі чоловіки випивають по трохи.

Кардинально ситуація змінилася через декілька років подружнього життя. Чоловік втратив роботу, почав щодня пиячити та погрожувати жінці. Останньою краплею для Валентини став день, коли чоловік намагався вдарити їхню дитину й мати стала на її захист. У відповідь чоловік сильно побив дружину, говорячи сухою мовою протоколу: «наніс жінці численні тілесні ушкодження середньої тяжкості». Співробітники поліції, що виїхали на виклик переляканої дитини, винесли стосовно нього терміновий заборонний припис.

До Роздільнянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Валентина звернулася, щоби оформити розлучення з чоловіком та стягнути аліменти на утримання спільної дитини, оскільки декілька місяців від нього не було жодної звістки.

Коментує юрист центру Роман Непочатов

Пані Валентина на першій зустрічі одразу сказала, що не те, що бачити чоловіка не хоче, а й навіть чути про нього. На її прохання було складено позов про розірвання шлюбу та заява про видачу судового наказу про стягнення аліментів. Роздільнянський районний суд Одеської області задовольнив наші вимоги в повному обсязі та прийняв рішення на користь клієнтки.

Чим запам'яталася ця справа?

В таких справах мені досить не легко зберігати нейтральність, стримуватися та не давати оцінку чоловікам-кривдникам. Взагалі сам факт насильства в будь-якому прояві є абсолютно неприпустимим, а якщо насильство вчиняє чоловік до дружини, з якою він прожив не один рік, спільно виховував дитину такій поведінці не може бути виправдання.

Як жертві домашнього насильства отримати правову допомогу?

В 2018 році були внесені зміни до законодавства, відповідно до яких розширено доступ до безоплатної вторинної правової допомоги для осіб, які постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статі. Відтоді жертви домашнього насильства можуть отримати допомогу в складенні процесуальних документів та представництва їхніх інтересів в судах та інших державних органах. Для цього необхідно звернутися до найближчого з місцевих центрів з надання вторинної правової допомоги (адреси та електронні пошти таких центрів можна дізнатися на офіційному сайті системи безоплатної правової допомоги <https://www.legalaid.gov.ua/> або за телефоном 0800 213 103).

Чи передбачені спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству?

Так, законодавством передбачені спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству, зокрема

1. терміновий заборонний припис стосовно кривдника;
2. обмежувальний припис стосовно кривдника.

Що це за приписи, у чому їхня відмінність?

Терміновий заборонний припис стосовно кривдника - виноситься кривднику уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України терміном до 10 діб у разі існування безпосередньої загрози життю чи здоров'ю постраждалої особи з метою негайного припинення домашнього насильства, недопущення його продовження чи повторного вчинення. Він може містити такі заходи:

- зобов'язання залишити місце проживання (перебування) постраждалої особи;
- заборона на вхід та перебування в місці проживання (перебування) постраждалої особи;
- заборона в будь-який спосіб контактувати з постраждалою особою.

Обмежувальний припис стосовно кривдника - встановлений у судовому порядку (на строк до 6 місяців) захід тимчасового обмеження прав чи покладення обов'язків на особу, яка вчинила домашнє насильство, спрямований на забезпечення безпеки постраждалої особи.

Заходами, які можуть бути застосовані до кривдника на підставі обмежувального припису, є:

1. заборона перебувати в місці спільного проживання (перебування) з постраждалою особою;
2. усунення перешкод у користуванні майном, що є об'єктом права спільної сумісної власності або особистою приватною власністю постраждалої особи;
3. обмеження спілкування з постраждалою дитиною;
4. заборона наблизитися на визначену відстань до місця проживання (перебування), навчання, роботи, інших місць частого відвідування постраждалої особи;
5. заборона особисто і через третіх осіб розшукувати постраждалу особу, якщо вона за власним бажанням перебуває у місці, невідомому кривднику, переслідувати її та в будь-який спосіб спілкуватися з нею;
6. заборона вести листування, телефонні переговори з постраждалою особою або контактувати з нею через інші засоби зв'язку особисто і через третіх осіб.

Чому у випадку з пані Валентиною не було винесено обмежувального припису?

Єдина причина того, того, що така заява до суду направлена не була – небажання самої клієнтки. За її словами, після того, як працівники поліції винесли терміновий заборонний припис і зобов'язали чоловіка покинути їхній будинок, він злякався і взагалі зник з її поля зору.

Що б Ви порадили особам, які стали жертвами домашнього насильства?

Основна порада – не мовчати! Звертайтеся за допомогою, вихід можна знайти з будь-якої ситуації, головне – зробити перший крок.

У разі виникнення правових питань звертайтеся до:

Роздільнянського місцевого центру з надання БВПД за адресою: м. Роздільна, вул. Незалежності, 2;
тел.: (04853) 50 366; (04853) 50 443

Великомихайлівського бюро правової допомоги за адресою: смт. Велика Михайлівка, вул. Пушкіна, 2;
тел.: (04859) 40 300;

Захарівського бюро правової допомоги за адресою: смт. Захарівка, вул. 1-го Травня, 49; тел.: (04860) 94 430;

Іванівського бюро правової допомоги за адресою: смт. Іванівка, вул. Центральна, 93; тел.: (04854) 2 00 55

Також знайти відповідь на юридичне запитання можна у правничій вікіпедії WikiLegalAid <https://wiki.legalaid.gov.ua/> або зателефонувавши на єдиний номер системи безоплатної правової допомоги 0800 213 103

Тетяна Кулішова

директор Роздільнянського місцевого

центру з надання безоплатної

вторинної правової допомоги